

Bostonin sanomalehti- tyttöjen taistelu

Kirj. Anna Welnsstock.
(Jätkoa)

Tämä nainen, joka oli palkattu muka tyttöjen etua valvomaan, kehotti heitä luopumaan unionista, sanoen sen olevan vastoin yhtiön toivomuksia ja sanoi, että on parasta heittää unionin napit pois, että saa pitää työnsä. Tämä "hyväntekijä" ei tahtonut käsittää sitä, että paras hyvätyö minkä tytöille voi tehdä, on sellaisen palkan hankkiminen, jolla voi elää kunnollisesti ja työsuhteiden laittaminen ihmisiimmiksi.

Samalla aikaa kun hyväntekijä teki työtään palkkasi yhtiö tavattoman suuren luvun uusia tyttöjä. Tämä näytti epäilyttävältä toimenpiteeltä, joten järjestyneet tytöt valitsivat komitean, joka kävi virallisesti ilmoittamassa yhtiölle, että tytöt ovat järjestyneet. Kun komitea kävi yhtiön presidentin Mr. James Brownin luona lokakuun yhdeksäntenä päivänä, sanoi hän ei voivansa silloin neuvotella heidän kanssaan. Käski tulemaan kahdeksantentoista päivänä kello kymmenen ja lupasi, että siihen mennessä hän ei tule ottamaan mitään ratkaisevaa askelta asiassa. Tytöt lupasivat myöskin olla ryhtymättä mihinkään erikoistoimenpiteisiin ennen sitä päivää.

Mutta seuraavana lauantaiaamuna kello kuusi, kaksi päivää ennen sovittua neuvottelupäivää, kun tytöt saivat palkkakotelonsa, oli kussakin kotelossa kirjelippu. Neljäkymmentä seitsemän näistä lipusta ilmoitti neljällekymmenelle seitsemälle tytölle, joiden palvelusaika vaihteli yhdestä kymmeneen vuoteen, että "siitä syystä, kun eivät ole tilitäneet myyntiä, ei heidän palvelustaan enää tarvita." Toisissa kirjelipuissa sanottiin, että uusi palkkakatka astuu voimaan heti, jonka mukaan alin palkka, joka ennen oli kaksoista dollaria viikossa, tulee olemaan viisitoista dollaria ja korkein palkka korotetaan kahdeksantentoista kahteenkymmeneen kolmeen dollariin viikossa. Ja tämän lisäksi vielä ilmoitettiin, että yhtiö tulee antamaan jokaiselle työläiselle viikon lomaan täydellä palkalla.

Seuraavan tunnin sisällä kello seitsemän ja kahdeksan välissä kerääntyivät kaikki työstä erotetut tytöt konttorimme ja pysyivät että kutsutaisiin ylimääräinen kokous samana iltana. Laitoimme sanan kaikille tytöille ja kokous pidettiin kello 12:15 yöllä. Tytöt, joita ei oltu erotettu, olivat niin suuttuneita, että päättivät jäädä pois työstä seuraavana aamuna, mutta kun oli huolellisesti asia harkittu, päättiin yksimielisesti, että vaikka yhtiö olikin rikkonut sopimuksen, niin pyysivät tytöt lupauksensaan ei ryhtyä jyrkkiin toimenpiteisiin ennen sovittua aikaa, ja valittiin samalla komitea vaatimaan, että erotetut tytöt otetaan takaisin työhönsä.

Maanantaiaamuna kun komitea meni Mr. Brownin puheille kieltäytyi hän ottamasta erotettuja tyttöjä takaisin, sanoen, että heidät on erotettu epärehellisyyden takia. Komitea vaati Mr. Brownin todistamaan sanansa, jota hän ei tehnyt, vaan kehotti komitean menemään Burns'n salapoliisitoimiston puheille.

Jättäen Mr. Brownin meni komitea Boston Globen kustantajan Mr. Charles Taylorin puheille, jolla uskotaan olevan osakkeita Hotel & Railroad News yhtiössä, ja jolla tietämme olevan jonkun verran vaikutusvaltaa mainituissa yhtiöissä. Mr. Taylor myönsi, että Mr. Brownin toimenpiteet eivät ole viisaita ja sanoi itse aina menetelleensä ammattiyhdistyksen kanssa "oikealla tavalla", ja hän lupasi järjestää kohtauksen komitean ja Mr. Brownin välillä seuraavana päivänä. Hän tekikin sen ja komitea uudisti vaatimuksensa, että

erotetut tytöt pitää ottaa takaisin työhön. Mr. Brown ei antanut muuta vastausta kuin käski tehdä vaatimuksen kirjotetussa muodossa. Tämän komitea teki ja silloin Mr. Brown ehdottomasti kieltäytyi ottamasta tyttöjä takaisin työhön.

Vielä kerran komitea meni Boston Globen kustantajan Mr. Taylorin puheille ja myöskin Boston Postin Mr. Crozierin puheille. Kumpanenkin näistä lupasi järjestää uuden kohtauksen Mr. Brownin kanssa, ja komitea lupasi odottaa perjantaihin saakka, jolloin kustantajat antaisivat heille sanan.

Mutta seuraavana päivänä saivat union virkailijat ilmoituksen, että yhtiö on kääntynyt korkean oikeuden tuomarin Siskin puoleen, joka on antanut kieltotoimion, että unio ei saa ryhtyä mihinkään toimenpiteeseen, mikä vahingoittaisi yhtiön liikettä. Emme koskaan ennen olleet kuulleet sellaista, että olisi annettu kieltotoimio lakkoa vastaan sellaisessa tapauksessa, kun ei ole union taholta vielä ollut ajettakaan ryhtyä lakkoon.

Oikeuden kuulustelussa tuomari Sisk sanoi, että yhtiön lakimies oli hänelle uskottanut, että tytöt uhkaavat ruveta lakkoon ja että se tulisi lähes kokonaan lakkauttamaan lehtien levittämisen Bostonissa. Kuulustelussa kuitenkin selvisi, että lakkolaikomusta ei ole ollut, ja että tyttöjen unio korkeintaan koskee ainoastaan noin kolmatta osaa lehtimyymlöitä Suur-Bostonissa. Näin ollen siis tuomari peruutti kieltotoimion, ja sekä union että yhtiön sopimuksesta annettiin asia sovintotuomarille ratkaistavaksi, jonka piti kuulustella asia viimeistään joulukuun kuudenneksi päiväksi ja ilmoittaa tulokset tuomarille Siskille. Tästä sovintotuomarin raportista tulisi sitten riippumaan, joko tuomari Sisk antaa estetuomion lakkoutumista vastaan tai ei.

Tällävälin erotettujen tyttöjen oli vaikea löytää työtä. Ensimmäinen yleisesti vallitsevan työttömyyden takia, ja toiseksi siitä syystä, että heillä ei ollut työtodistuksia eli suosituksia näyttävänä. Tämä sai heidän yhä selvemmin käsittämään heitä vastaan tehdyn epärehellisyydetöksen vakavuuden, ja he päättivät, että Mr. Brown täytyy pakottaa todistamaan syyttömyyden. Ja enemmän kuin puolet näistä syytetyistä tytöistä nosti kanteen yhtiötä vastaan kunnianloukkauksesta.

Kun Postin ja Globen kustantajat saivat kuulla, että Mr. Brown on turvautunut oikeuteen asiassa, olivat he olevinaan siitä kovin suuttuneita, mutta kun tuomari oli peruuttanut kieltotoimion ja me uudelleen käännimme heidän puoleensa sovinnon aikaansaamiseksi, sanoivat he ei voivansa toimia mitään siitä syystä, että asia on oikeuden käsissä. Laillisesti tämä ei ollut totta, koska mitään estetuomiota ei ollut ja kumpikin riitapuoli oli vapaa fyhtymään mihin toimenpiteeseen halusi. Yhtäkaikki yksi kustantajain yhdistyksen vaikutusvaltaisimmista jäsenistä oli sanonut haastattelussa, että Bostonin lehdistä ehdottomasti kieltäydytään sanallakaan mainitsemasta lehtimyymlöiden työstä, että he eivät tule ottamaan näitä vastaan edes maksettua ilmoitusta. Kuitenkin huomasimme, että tämä ei pitänyt kirjaimelleen paikkaansa, koska lehdet julkaisivat tyttöjen työnhakuilmoitukset.

Sattui niin, että yksi liiton virkailijoista oli Massachusettsin kirkkojen yhdistyksen teollisuuskomitean jäsen. Hänen kauttaan saatiin mainitun yhdistyksen huomio ja myötätunto lehtimyyntäriksen asialle ja eri kirkkokuntien papeista kokoonpantu komitea valittiin menemään Mr. Brownin puheille. Ja tämän lisäksi lähetettiin Naisäänestäjien liitto ja Kuluttajain liitto y. m. naisyhdistykset edustajansa haastattamaan Br. Brownia. Emme koskaan ennen ole nähneet niin pientä joukkoa koskevan asian herättävän niin yleistä myötätuntoa ja

kiintymystä asiaan. Huolimatta siitä, että sanomalehdet eivät ole sanallakaan maininneet asiasta, on tieto siitä levinnyt laajalle. Liittomme on julkaisut tiedot asiasta, ja se on lähetetty kaikkiin osiin valtiota, ja seurausena siitä on tulvinut kirjotettuja protesteja uutisyhtiön ja kustantajien menettelyä vastaan.

Niin suuri joukko kyselyjä asian toiseikoista saapui meille, että päättimme pitää avoimen kokouksen ja antaa kummankin puolen esittää asiansa yleisön ollessa päättämässä kumpi puoli on oikeassa kumpi väärässä. Annoimme siis tavallisen kuukausikokouksen ajan tälle kokoukselle ja lähetimme kutsun Hotel & Railroad News yhtiölle, että lähettäisi edustajansa tähän kokoukseen. Myöskin annettiin pappien komitealle ym. yhdistysten edustajille tilaisuus tehdä raportti tälle kokoukselle haastattelunsa tuloksesta. Yhtiö lähetti lakimiehensä edustajakseen kokouksessa. Se myöskin lähetti oikeuden kirjurin ottamaan ylös keskustelupöytäkirjan kokouksesta. Annoimme tämän oikeuden raportterin olla paikalla, vaikka ei meiltä oltu lupaa siihen kysyty.

Tyttöjen union jäsenet kertoivat minkälaiset heidän työsuhteensa olivat ja liittomme organiseraaja antoi selostuksen miten asiat ovat menneet siitä lähtien kuin nämä tytöt alkoivat järjestäytyä. Yleisömmä, joka oli tavallista suurempi, oli kokoonpantu työläisistä, työnantajista, papeista, sekä protestanteista että katolisista, studenteista ja hienoston naisista. Ja käsitys, minkä tämä yleisö sai asiasta, kun kumpikin puoli — yhtiön lakimies ja union tyttöjen edustajat — oli esittänyt asiansa, sisältyi seuraavaan huomautun naisklupin sihteerin lausuntoon: "Kuka puolueeton henkilö hyvänsä, harkiten kummankin puolen asiassa mitä tässä kokouksessa on kuultu, ei voi uskoa muutoin kuin että nämä tytöt taistelevat oikean asian puolesta ja että yhtiö on väärässä".

ASTORIA, ORE.

Ilmat — no mitäpä puhua ilmoista Astoriassa, eihän täällä muuta, kun sataa, alna vaan sataa ja sitten vieläkin vähän sataa! Siinä välillä kuitenkin hieman tuulee ja myrskyä, heittelee kanakoppoja nurinpäin, siirtelee taloja palkoiltaan, särkee akkunalaaseja ja tekee yhtä ja toista muutakin pikkua vallattomuutta. Mutta tämän kaikki on meille niin jokapäiväistä, vanhaa ja totuttua, ettemme enää tuntuksikaan poutapäivää, jos se vastaamme sattuisi tulemaan. Mutta sitten täällä on tapahtunut eräs asia, joka ei niin vaan olekaan jokapäiväinen. — Me olemme heränneet, heränneet toimintaan köyhälistön vallankumouksen jouduttamiseksi. Olemme oppineet ajattelemaan joukkoavioilla, joukkotoiminnasta ja heittäneet syrjään sen jo tarpeeksi miirehdytyn astorialaisen maailmankatsomuksen. Yksimielisesti päätti osasto lähteä kulkemaan oikeaa luokkataistelun tietä, sillä se käsitti, että vain sen tien päässä on työntasavalta. — Innostus asiaan on saanut vilkkautta toimintaan. Tietojen puute ja tottumattomuus käyttää jo olevia mahdollisia tietojamme, tekee kuitenkin paljon haittaa. Sentähden herätettiin eloon taas, se jo monta kertaa kuolla kupsahtanut, puhujaseura; ja tällä kertaa se näyttääkin syntyneen elinvoimaisena. Kokoukset ovat olleet sangen mielenkiintoisia ja opettavia. Keskustellaan päivän tärkeimmistä kysymyksistä, lauletaan, lausutaan ja opetellaan Lapattossun toimittajaksi, ilmapöytäkirjan avulla. On myöskin käytännössä arvostelu, joka asiallisesti huomauttaa esittäjälle hänen huomatuimmat virheensä. Tämä on koulu, joka kasvattaa meistä käytännöllisiä luokkataistelijoita. Toivoisin, että kaikki jotka suinkin ovat tilaisuudessa, käyttäisivät hyväkseen tämän etevän koulun tarjoamaa opetusta.

Naiset union perustamispöyhissa. Tärkeisissä kalakeittimöissä työskentelevät naiset ovat päättäneet hankkia työoloihinsa parannusta, yhteenliittymisen avulla. Korjausta varmaan kaipaakin moni seikka silläkin alalla, etenkin se kurja urakkatyöjärjestelmä. Tarmolla vaan toimintaan, naiset, unio pystyy, ja vaatimukset yksimielisesti läpi.

Ukkojen ja tyttöjen juhlat ovat tämän julkisuuteen jouduttua ohi, ja vaikka nyt vielä en tiedäkään niitten tuloksia, kuitenkin jo etukäteen voin sanoa, että laudalta akat ja pojat heidät lyö, vieläpä hyvin rennosti, kunhan tästä joudutaan niihin juhlahommiin. Toverillisesti. — A. L.

WORCESTER, MASS.

Jutustelu Worcesterista. Lopettuani päivätyöni ja saavuttuani kotiin, tapasin vanhan ystäväni Toverittaren ja Raivaajan. Siinä ne olivat rinnatusten kaikessa rauhassa. Tapani mukaan otin Raivaajan ja aloin lukea kuuluisia Worcesterin otsikon alta luvun seuraavan lauseen: "Puolueen petturit lähestyvät itseensä puolueesta eroon." Tämä lause sai minut ajattelemaan, että olenko minä puolueen petturi ja että ovatko ne toiset toverit puoluepettureita, jotka ajattelevat eri tavalla kuin se toverijoukko, joka edelleenkin seisoo entisen ystäväni Raivaajan takana. Tein selvää sekä itseni että tovereitteni puolesta, enkä todella voinut ymmärtää, että miksi meitä nimitetään "sekamelska-yleisöksi", sillä illokseni huomasin, että me S. S. J:n kannalla olevat mainitussa kokouksessa pysyimme maltillisina, vaikka toiselta puolen jotkut yksilöt yrittivätkin ilmeisesti häiriötä.

Silmäilyni Raivaajaa ja nähtyäni sen parjaustulvan, mitä useampien paikkakuntakirjeenvaihtajien kirjoitukset sisältivät, päätin todellakin unohtaa vanhan ystäväni Raivaajan ja aloin tutkia Toveritarta.

Ensi silmäyksellä huomasin, että lehteni etusivu oli punainen. "Punainen", mistä itsekseen. Onko kohity tehnyt sinutkin punaiseksi, vai onko se vain ulkokuori? Ehkä sinäkin sisällöltäsi lyöt niitä toverittaria ja tovereita, jotka ovat lähteneet vallankumouksellisen luokkataistelun tielle?

Näin mielin ja jatkoin silmäilyäni yli lehteni ja flokseni huomasin, että lehteni todellakin on Toverittaren ja täydellisesti toteaa sen seikan, että meillä Worcesterissakin on ollut täysi oikeus luopua Amerikan Sosialistipuolueesta ja astua vallankumouksellisen luokkataistelun tielle. Siis toveriksi koko maailman työläisille, jotka hyväksyvät vallankumouksellisen marxilaisen luokkataistelukannan.

Ilolla tervehdin sitä seikkaa, että Toveritar on saanut tilaajamääränsä kohoamaan 10,000.

Paljon on vielä toivomisen varaa, sillä vielä on työläisnaisia paljon, jotka eivät ymmärrä oman lehtensä tarpeellisuutta, eikä myöskään sitä työtä, mitä jokaisella yksilöllä on edessä, ennen kuin köyhälistö todella pääsee voittoon.

Lopetan jutusteluni toivolla, että pian koittaisi aika, jolloin eivät toverit tappelisi toverelta vastaan, vaan kuljettaisiin käsi kädessä ja tehtäisiin valistustyötä yhteisvoimin. Nix.

Oppiaksenne kunnollisesti
laittamaan ruokaa kasvikkis-
ta, ostakaa kotinne

KASVIS- KEITTOKIRJA

Hinta 25 senttiä.

TOVERITAR,
Box 99, Astoria, Ore.